

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

ΚΑΘΕ

ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10

ΣΕΒΤΕΡΙΚΟΦ ΔΡ. ΧΡ. 10

Τιμή Φεύδου

10 Σεπτέμβριος 10

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ V.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 2 Νοεμβρίου 1933

ΓΡΑΦΕΙΑ : Όδός Οικονόμων αριθ. 4 | ΤΗΛ. 67

ΧΑΡΟΣ

ΤΡΙΑΔΙΑ

α' Τ' όνειρο.

Κρατάτε την! που μέγαι, που: τί όρδον πιάνει:
Πικρά όρδον μάλα με χλοιά άγροαίρια,
που ή φλοιούλα τούς τούμα στην πνοή, που νάνει
Χάρη, την κραύ, μέτ' σ' άθωάκια λημέρια.

Τί φρασιά ναύτα. ό, και από είπαν ή περναί:
να πεθάνει από είπαν, κ' όρδον από τ' όπείρια.
Εκεί δέ από μάλα: ή όσ έώδ' αε φάνει
ή χροή της συνταγής σας, τών κρητών τάμα;

Νά, τρεμοφύγρου, γαλιουρίζου' με τί ποθο
τηρώ! μιλούν... ό, πνίγομαι... τί λέν' δέ νιώθω...
ώ κομποχλακιά! πέφτουν, τώ σός τους χόνουν...

Είτα βροχιά: και ζυγιάσα, με είτα να σήνουν:
δύ ότρα, που χύνανε νάρες άντις άχτίδες.
Είταν τώ ματις της... μου σήσαν κ' όί έλπίσαι!

β' Ο γάμος.

"Ω ζυγιά! όσεί τριγύρο σου περίσαι φώτα,
φώτα, λουλούδια, σύμακα, αγμάδια γάμου,
γάμου δικού σου, ή ζυγιά όσεί! ζυγιά και φώτα!
φώτα γιατί με πόνο σε φίλου, γλυκεία μου!

Γλυκεία μου άχτη, που με έβώδαι με τα χνότα,
χνότα δέν έχεις τόρα πιά' ή που 'ν' τώ πρώτα,
τά πρώτα νάζια σου: — όμα!... — Ποτέ μιλεί σιμά μου,
σιμά μου! ό, ό, μέσα μου βουίζου' τ' όσεί μου.

Τ' όσεί μου τώ έρμα, τόρα πιά που δέ θ' άκούνη,
που δέ θ' άκούνη άργυροκοούδουνη λαλιά'
λαλιά σπρηκιά όί καμπάνες τόρα βαριόρουνε.

Βαριόρουνε! δέν είν' για γάμο είναι: για ζόδι,
για ζόδι όμοιο με γάμο' και γι' άπτό πουλιά,
πουλιά παντού λαλούν κι άνθει τό ρόδι.

γ' Τα τρίμερα.

"Είλα τρεφάνι: να σου πλέξω με λουλούδια
δακρυοπεργυμένα, και να πώ τραγούδια
πικρά που να σπαρίζουν τίς καρδιές σου τάζω,
τά τρίμερά σου—ώ έλα—σήμερα γιορτάζω.

"Είλα τώ όνειρτά σου να μου πεις' μυστήρια
να μου ξηγήσεις, που με τρώνε τώ νεύ μόρια'
κοιμάσαι ή δέν είσαι: ποιά να πώ; διατάζω,
τά τρίμερά σου—ώ έλα—σήμερα γιορτάζω.

"Ω στην ψυχή μου ζεις άκόμα!
Σε πλέθω άνέστη μπροστά μου με άγνή χροιά'
σε πλέθω έφ' έρωτα ός είτουν' ή έπλωσ' τώ χροιά'
να πώμε προτεραιή μαζί στο άπειρο γόμα.
"Ω άκού γόμα είσαι σ' τέτοις ένα θείο πώμα
γόμα θανά 'νε και τ' άπείρια!

ΜΕΝΟΣ ΦΙΛΗΝΤΑΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΟΜΗΡΕΙΟΝ ΚΑΙ ΑΡΣΑΚΕΙΟΝ

Χραιοστώ μών άπάντησι στον κ. Έφταλιώτη—
μών άπάντησι για την τιμή που ροΐκαμε νάπευθύνη
πρός έμέ τώ πολύτιμο γράμμα τον, από τώ όποϊον
έμάθαμε πώς μορφώνονται έλληνοπρεπώς όί Σμυρ-
νωτοποΐδες μέσα στο Όμήρειον—τί φοροσκαωμένος
σάν παγώνι τίλος!—Παρθεναγωγείον, που άν δέν
είναι καλλίτερο, δέν είναι ήμως και χειρότερο από
τό δικό μας Άρσάκειον.

Σχολαστικισμός κ' εκεί, σχολαστικισμός κ' εδώ.
Ξενολατρεία στο Όμήρειον, ξενολατρεία και στο Άρ-
σάκειον. Δελαγορμιάτικας στη Σμύρνη, Μισοιότης
στην Άθήνα. Τά ίδια και τά ίδια. Ούτε καλλίτερο,
ούτε χειρότερο. Κ' έχει δίκαιον δ κ. Έφταλιώτης
να κλαίη για τώ χάλα μας, να καταριέται τώ Παρ-
θεναγωγείά μας, και να φωνάζη:

—"Δέν είναι μονάχα τώ «Όμήρειον», δέν είναι
μονάχα στη Σμύρνη. Όλα, όλα τους τέτοια είναι.
Ξενολατρικά, άχρωμάτιστα, άντεθνικά, δουλικά και
ταπεινωτικά καθώς πάντα".

Πόσο σκληρά με και πόσο άληθινά λόγια! Κι'
άκόμα πόσο τειριάζουν να γραφούν με μεγάλα με-
γάλα γράμματα—με μαύρα ή με χρυσά, τώ ίδιο
κάνει!—άπ' έξω από όλα τώ παρθεναγωγείά μας,
ιδιωτικά και δημόσια!

Μεγάλο λόγο δέν θά πώ.. Άλλά θά σάς ρωτήσω
μονάχα: Άπό τώ παρθεναγωγείά μας όλα, δέν μου
δείχνετε ένα που να εργάζεται ε λ λ η ν ο π ρ ε π ω ς;
"Υπογραμμίζω την λέξη, γιατί θέλω να την προ-
σέξετε, να την ζυγίσετε καλά, πριν άπαντήσετε, τοΐ-
λάχιστο σεις που έχάσατε τώ ωραιότερα χρόνια της
ζωής, όχι για να γενήτε δασκάλες, ούτε για να γε-
νήτε κυρίες τών σαλονιών, άλλα για να γενήτε νοι-

κοκυράδες, όβρυγοί και μητέρες για να θεμελιώ-
σετε τώ Έλληνικό σπίτι και για να κρατήσετε άσώ-
λευτη στις τιμημένες παροδόσεις, που μετ' άφρησαν
ζήφρονομιά τώ παποδικά μας, την Έλληνικήν οικο-
γένειαν.

Μιλήσατε άφοβα και μή ντροπιάσετε. Θά μιλήσω
τότε κ' έρώ και θά τώ πώ όλα Όχι τώ χροία όλό-
κληρα ήμεινα κλεισμένη στο Άρσάκειο. Την ή θ ι κ ή
που έδιδάχθηκα εκεί μέσα σάς την εξομολογήθηκα
άλλοτε, με σκεπασμένα και με κλεισμένα λόγια. Και-
ρός τόρα να σάς εξομολογήθω και την πνευματική
μου άποσιγίβωσιν, για να μεταχειρισθώ και την
άγυμνήτην λέξιν ενός μειωμένη καθηγητού μου,
τού γέρω-Βούνη.

Μ' έδίδαξαν. Μα και τί δέν με έδίδαξαν όί άθε-
όφοβοι όχι τώ χροία! Όλο τώ έπίσημο πρόγραμμα
τό κατεβρόχθισι και στο τέλος έβγήκα ένας πολν
καλός πιπαγάλλος και με τόν πρώτο βαθμό μάλι-
στα. Τώ Ράλλειο δέν τώ πήρα, γιατί δέν έλαβα μέρος
στο διαγωνισμό. Έπήρα ήμως με φοβερά, απο-
στροφή στα βιβλία, που θά περάσουν χροία και
χροία για να την βγάλω από πάνω μου.

Μου έδειξαν και μέσα τούς αρχαίους συγγρα-
φείς, με τόσο κακοτυμένους και σιδώμικους, που
δέν έγύρισι ούτε να τούς κοιτάζω. Μου έδειξαν την
πνευματική όμορφιά, με τόσο άσχημη και τόσο ά-
τεγρη, που με κάμιν να την τρέμω και να την αι-
χαινομυ άντι να την λαχταρώ και να την άνυζητώ.
Άπό πραχτική μόρφωσι, από νοικοκυριά, από χίλια
δύ άλλα, μικροπράγματι—κατά τώ φαινόμενον—
άπαραίτητα ήμως για κάθε κόρη που θά βγίη στον
κόσμο, που θάνοίξη με μέρα σπύτι, που θάναθρέψη
με μέρα παιδιά, τίποτα, τίποτα, τίποτα!

Νά τί μετ' χροιάζεται και να τί ζητάει—κατά
την γνώμη μου—δ κ. Έφταλιώτης για τίς Ρωμο-
πούλες. Αίγη άνάγνωσι και γοσφή, λίγη ιστορία
λίγη γεωγραφία, λίγες γενικές γνώσεις και πολύ, με
πολν νοικοκυριά.

Μόνον τέτοιου παρθεναγωγεία θά ήμπορουν να
ονομασθουν Έλληνικά. Τά σημερινά, τώ Όμήρειον,
και τώ Άρσάκειον και τίλλα, δέν ξερω τί είναι.
Θαορδ ήμως, πώς τώ έμμοικηόισι πολν καλά ό
κ. Έφταλιώτης, όταν τώ έπε: Ξενολατρικά, άχρω-
μάτιστα, άντεθνικά, δουλικά και ταπεινωτικά.

Κ' εν τούτοις κανένας δέν έπρόσεξε άκόμα στο